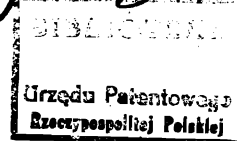

Warszawa, dnia 12 czerwca 1951 r.

g 068 1108

RZECZYPOSPOLITEJ POLSKIEJ

OPIS PATENTOWY

Nr 34173

Inż. Stanisław Matusz
(Kraków, Polska)

Kl. 42 m, 33/02

42 m⁴ 1/08

Suwak rachunkowy do obliczania miąższości okrągłych dłużyc drzewnych

Udzielono z mocą od dnia 25 lutego 1949 r.

Przyrząd według wynalazku dotyczy specjalnej postaci wykonania tarczowych suwaków rachunkowych do obliczania miąższości okrągłych dłużyc drzewnych. W przyrządzie, przez nastawienie dwu wskaźników, jednego na liczbę odpowiadającą długości, drugiego na liczbę odpowiadającą średnicy otrzymuje się w okienku wynik miąższości dłużycy.

Przyrząd jest prosty w wykonaniu i łatwy w posługiwaniu się nim. Przyrząd według wynalazku jest przedstawiony na rysunku, na którym fig. 1 przedstawia widok ogólny przyrządu, wykonanego z metalu lub specjalnej masy, fig. 2 — jego przekrój poprzeczny a fig. 3 i 4 — części składowe.

W środku dolnej nieruchomej podstawki *a* (fig. 2) osadzony jest nieruchomy czop *d* z pierścieniowymi schodkami do podtrzymywania tarcz *b*, *c*. Brzeg *e* podstawki jest zagięty do góry, dzięki czemu brzegi okrągłych tarcz *b*, *c* są zabezpieczone z boków przed możliwością zaczepienia ich lub wygięcia.

Miedzy czopem *d* a brzegiem *e* przymocowany jest do podstawki pierścień *f* podtrzymujący tarczę *b*.

Na tarczy *b* wypisane są liczby wyrażające miąższość dłużyc. Liczby te ujęte są w kilkadziesiąt odgraniczonych promienisto wycinków, które odpowiadają poszczególnym grubościom mierzonych dłużyc. Skala grubości mierzonych dłużyc ułożona jest promienisto w następujących kolejno po sobie odstępach centymetrowych. W obrębie poszczególnych wycinków liczby miąższości ułożone są w porządku wzrastającym ku obwodowi. Od dołu do tarczy *b* przymocowana jest sprężynka zapadkowa *g*.

Na wewnętrznym obwodzie pierścienia *f* wycięte są wyżłobienia, odpowiadające podziałowi wycinków z liczbami na tarczy *b*.

Sprężynka zapadkowa *g* przylegająca do wyżłobień pierścienia *f*, wyznacza dokładnie położenie tarczy *b*. Do tarczy *b* przymocowany jest wskaźnik *h* służący do nastawiania tej tarczy.

Ponad osadzoną obrotową tarczą *b* przymocowana jest do czopa *d* pokrywowa tarcza odczytowa *c* (fig. 4). Tarcza odczytowa jest oddzielona od tarczy *b* płytką *k* w ten sposób, że pomiędzy płytką *a* tarczą odczytową *c* znajduje się zamknięta wolna przestrzeń, oznaczona literą *w* (fig. 2).

W przestrzeni tej znajduje się osadzona na drugim schodku czopa d tarcza mnożnikowa 1 , przedstawiona na fig. 4. Do tarczy tej przytwierdzony jest drugi wskaźnik oznaczony literą n .

W tarczy odczytowej c (fig. 1) wycięte są dwa okienka o , p .

W okienku o pojawiają się w miarę przesuwania wskaźnika h liczby, które przy danej średnicy dłużycy określają różne miąższości zależnie od poszczególnych długości. W okienku górnym p równocześnie ukazują się odczyty odpowiadające częściom dziesiątnym miąższości.

Liczby na tarczy b (fig. 3) rozmieszczone są promieniowo tworząc dwa układy. Układ pierwszy obejmuje kolumny długie w kolorze czarnym. Obok nich znajduje się drugi układ kolumn krótkich obejmujący tylko 9 liczb, zaznaczonych kolorem czerwonym.

Na tarczy odczytowej c pojawiają się więc równocześnie odczyty w dwóch kolorach, w dolnym okienku o — liczby czarne, a równocześnie w górnym okienku p — czerwone. Liczby długich kolumn są odwrócone w stosunku do liczb w kolumnach krótszych.

Liczby w okienku o odpowiadają wartościom pełnych metrów³ zaś w okienku p ułamkom metra³.

W tarczy pokrywowej c wykonany jest ponadto półkolisty otwór podłużny r , w którym porusza się wskaźnik n wraz z uchwytem m przymocowanym do tarczy 1 (fig. 4).

Tarcza ta zawiera układ okienek s rozmieszczonych w różnych odległościach od obwodu tarczy, tak że tworzą linię spiralną, o kształcie odpowiadającym podziałce długości zaznaczonej na tarczy c przy okienku o (fig. 1).

Przy przesuwie wskaźnika n w półkolistym otworze r tarczą 1 obraca się dookoła czopa d , a okienka s odsłaniają w podłużnym okienku o coraz to inne odczyty, wypisane na tarczy b .

Do dokładnego odczytywania długości otwór r jest zaopatrzony w podziałkę odpowiadającą długościom 1 — 20 m.

Całość przyrządu a więc podstawka a i tarcze b , c , 1 zamknięta jest nakładką pierścieniową t zabezpieczającą przyrząd od uszkodzenia i zanieczyszczenia. Cały przyrząd spoczywa na

trzech gumowych nóżkach. Nóżki te są różnej wysokości, dzięki czemu tarcza odczytowa jest w położeniu nachylonym ułatwiającym odczyt.

Zastrzeżenia patentowe

1. Suwak rachunkowy do obliczania miąższości okrągłych dłużyc drewnych, składający się z nieruchomej tarczy pokrywowej z okienkiem do odczytywania miąższości oraz umieszczonej pod nią tarczy mnożnikowej ustawianej odpowiednio do długości dłużycy i zaopatrzonej w okienka rozmieszczone wzdłuż linii spiralnej, znamieny tym, że w tarczy pokrywowej (c) wykonane są dwa okienka (o , p), przedstawione względem siebie o 180° i służące do odczytu m^3 lub ułamków m^3 miąższości oraz półkolisty otwór podłużny (r), w którym przesuwają się wskaźnik (n) z uchwytem (m) połączony z tarczą mnożnikową (1) z wykonanymi w niej okienkami spiralnymi, przy czym wskaźnik (h) przesuwany wzdłuż obwodu tarczy (c) jest połączony z tarczą (b) naniesionymi na niej wartościami miąższości.
2. Suwak według zastrz. 1, znamieny tym, że na tarczy (b) swobodnie obracającej się dookoła osi przyrządu zaznaczone są dwa układy liczb odpowiadające miąższościom dłużyc, ułożone promieniowo odpowiednio do wzrastających średnic, tak że obok liczb dla długości pełnometrowych oznaczonych kolorem czarnym umieszczone są w położeniu odwróconym liczby odpowiadające ułamkom metra oznaczone kolorem czerwonym.
3. Suwak według zastrz. 1, 2, znamieny tym, że do tarczy (b) przymocowana jest zapadka sprężynowa (g), zapadająca w wyżłobienia w pierścieniu (f) przymocowanym do podstawki przyrządu.
4. Suwak według zastrz. 1 — 3, znamieny tym, że na obwodzie tarczy (c) zaznaczone są liczby odpowiadające średnicom mierzonej dłużycy, według których ustawia się wskaźnik (h).
5. Suwak według zastrz. 1 — 4, znamieny tym, że podziałka długości dłużycy jest umieszczona obok otworu półkolistego umożliwiającego przesuwanie wskaźnika (n).

Inż. Stanisław Matusz

Fig 1

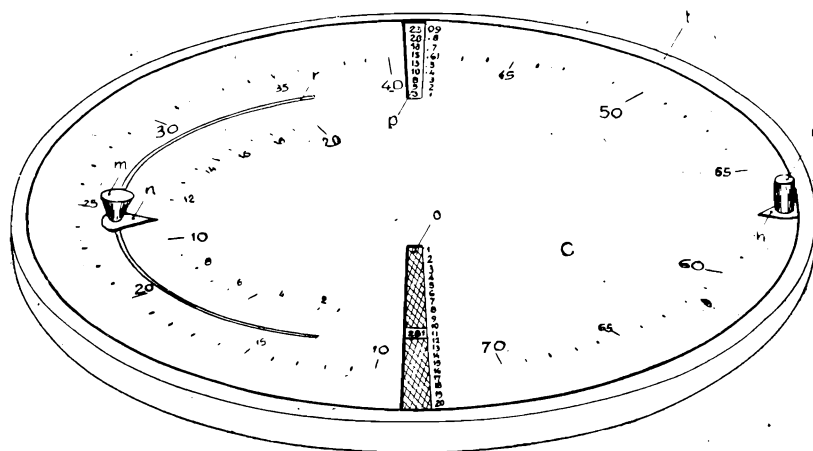

Fig 2

